Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
J. RICHARD DE LA TOUR
представено на 8 октомври 2020 година[1]

Дело C-221/19

AV
в присъствието на
Pomorski Wydział Zamiejscowy Departamentu Do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej

(Преюдициално запитване, отправено от Sąd Okręgowy w Gdańsku (Окръжен съд Гданск, Полша)

„Преюдициално запитване — Съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси — Рамково решение 2008/909/ПВР — Член 8, параграфи 2—4, член 17, параграф 1 и член 19 — Вземане предвид, в хода на производство по постановяване на обща присъда, на постановена в друга държава членка осъдителна присъда, чието изпълнение е прехвърлено в държавата членка, в която ще се постанови общата присъда — Рамково решение 2008/675/ПВР — Приложно поле — Член 3, параграф 3 — Намеса в предишни осъдителни присъди при вземането предвид на тези присъди“

I. Въведение

1. Настоящото преюдициално запитване се отнася до тълкуването на член 3, параграф 3 от Рамково решение 2008/675/ПВР на Съвета от 24 юли 2008 година за вземане предвид присъдите, постановени в държавите — членки на Европейския съюз[,] в хода на новообразувани наказателни производства[2], и на член 8, параграфи 2—4, член 17, параграф 1 и член 19 от Рамково решение 2008/909/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 година за прилагане на принципа за взаимно признаване към съдебни решения по наказателни дела, с които се налагат наказания лишаване от свобода или мерки, включващи лишаване от свобода, за целите на тяхното изпълнение в Европейския съюз[3], изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 година[4].

2. Запитването е отправено в рамките на производство пред Sąd Okręgowy w Gdańsku (Окръжен съд Гданск, Полша) за постановяване от този съд на обща присъда по отношение на AV, обхващаща по-специално наказание лишаване от свобода, наложено от съд на друга държава членка и изпълнявано в момента в Полша.

1 Език на оригиналния текст: френски.

2 ОВ L 220, 2008 г., стр. 32.

3 ОВ L 327, 2008 г., стр. 27.

4 ОВ L 81, 2009 г., стр. 24, наричано по-нататък „Рамково решение 2008/909“.

3. Производството за постановяване на обща присъда позволява да се наложи общо наказание въз основа на няколко наказания, наложени с няколко осъдителни присъди. Когато такива присъди са постановени от съдилища на различни държави членки, провеждането на производство за постановяване на обща присъда повдига въпроси за съвместимостта му с рамкови решения 2008/675 и 2008/909.

4. Това дело дава възможност на Съда да уточни взаимовръзката между установените с тези две рамкови решения правила. По-конкретно следва да се определи дали вземането предвид на постановена в държава членка предишна осъдителна присъда може да се допусне в производство за постановяване на обща присъда като разглежданото главно производство, когато изпълнението на тази предишна присъда е прехвърлено на държавата членка, в която трябва да бъде постановена общата присъда.

5. В настоящото заключение ще предложа на Съда да постанови, че член 3, параграф 3 във връзка със съображение 14 от Рамково решение 2008/675 трябва да се тълкува в смисъл, че по принцип допуска в хода на новообразувано наказателно производство за постановяване на обща присъда като разглежданото главно производство съд на държава членка да вземе предвид предишна осъдителна присъда, постановена от съд на друга държава членка и чието изпълнение е прехвърлено в държавата членка, в която протича това наказателно производство, в съответствие с правилата, предвидени в Рамково решение 2008/909. Съдът, пред който протича производство за постановяване на обща присъда, трябва обаче да се увери, като извърши проверка във всеки отделен случай, в зависимост от конкретното положение, че такова производство не води нито до намеса в тези предишни осъдителни присъди или какъвто и да е друг акт, свързан с изпълнението им в държавата членка, в която протича посоченото производство, нито до тяхната отмяна или преразглеждане. Провеждането на производство за постановяване на обща присъда по-специално не трябва да води нито до налагане на по-леко общо наказание от първоначалното наказание, произтичащо от постановената от съд на друга държава членка осъдителна присъда, нито до премахване на последиците от тази присъда.

6. Ще предложа също така на Съда да постанови, че член 8, член 17, параграф 1 и член 19 от Рамково решение 2008/909 трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат провеждането в държава членка на производство за постановяване на обща присъда като разглежданото главно производство, при условие че в него се спази принципното задължение, което има компетентният орган на изпълняващата държава членка, а именно да признае изпратеното му съдебно решение и да изпълни наказанието, чиято продължителност и вид съответстват на предвидените в съдебното решение, постановено в издаващата държава членка. Продължителността или видът на първоначалното наказание, което е обект на производство за постановяване на обща присъда, могат евентуално да бъдат адаптирани преди постановяването на такава присъда само в стриктните граници, предвидени в член 8, параграфи 2—4 от същото рамково решение.

II. Правна уредба

A. Правото на Съюза

1. Рамково решение 2008/675

7. Съображения 2, 3, 6, 7 и 14 от Рамково решение 2008/675 гласят:

„(2) На 29 ноември 2000 г., в съответствие със заключенията от Европейския съвет в Тампере, Съветът прие програмата с мерки за въвеждане на принципа за взаимното признаване в областта на решенията в областта на наказателното право […], което предвижда

„приемането на един или повече инструменти, които установяват принципа, че съд в дадена държава членка следва да може да взема под внимание окончателните наказателни съдебни решения, постановени от съдилищата в други държави членки, с цел да оцени криминалното досие на дееца и да установи дали е извършил повторно престъпление, а също и за да определи съответния вид присъда и мерките по изпълнението ѝ“.

(3) Целта на настоящото рамково решение е да наложи като минимално задължение на държавите членки те да вземат предвид присъди, постановени в други държави членки. […]

[…]

(6) За разлика от други правни инструменти, настоящото рамково решение няма за цел изпълнение в една държава членка на съдебни решения, взети в други държави членки, а по-скоро осигуряване възможност предишни присъди, постановени в една държава членка, да имат правни последствия в хода на новообразувани наказателни производства в друга държава членка, доколкото тези последствия са свързани с предишни национални присъди съгласно законодателството на другата държава членка.

Следователно настоящото рамково решение не съдържа задължение да се вземат под внимание такива предишни присъди, например в случите, когато получената по приложимите правни инструменти информация е недостатъчна, когато не би било възможно да се постанови национална присъда по отношение на деянието, за което е наложена предишната присъда, или когато наложената преди санкция е непозната за националната съдебна система.

(7) Последствията, произтичащи от присъда, постановена в друга държава членка, следва да са равностойни на последствията от едно национално решение както в досъдебната фаза на наказателното производство, така и по време на съдебното производство и по време на изпълнение на присъдата.

[…]

(14) Намесата по отношение на съдебно решение или изпълнението му включва inter alia ситуациите, при които според националното законодателство на втората държава членка наложеното от предишно съдебно решение наказание следва да се поеме от или да се включи в друга санкция, която след това да бъде реално приложена, ако първата присъда още не е изпълнена или изпълнението ѝ не е прехвърлено във втората държава членка“.

8. Съгласно член 1, параграф 1 от Рамково решение 2008/675 „[ц]елта [му] е да определи условията, при които в хода на наказателно производство в държава членка срещу дадено лице се вземат под внимание предишните присъди, постановени срещу същото това лице за различни деяния в други държави членки“.

9. Член 3 от това рамково решение, озаглавен „Вземане под внимание в хода на новообразувано наказателно производство на присъда, постановена в друга държава членка“, гласи следното:

„1. Всяка държава членка следва да гарантира, че в хода на наказателно производство срещу дадено лице се вземат под внимание предишни присъди, постановени срещу същото това лице за различни деяния в други държави членки, за които е получена информация по приложимите инструменти за взаимна правна помощ или при обмен на информация от криминални досиета, доколкото се вземат под внимание и се признават съответните правни последствия на предишни национални присъди съгласно националното законодателство.

2. Параграф 1 се отнася до досъдебната фаза, до съдебното производство и до времето на изпълнение на присъдата, особено във връзка с приложимите процедурни правила, включително правилата, свързани с налагане на временна мярка за неотклонение, определяне на престъплението, вида и тежестта на присъдата, както и правилата за изпълнение на решението.

3. Вземането предвид на постановени в други държави членки предишни присъди, както е предвидено в параграф 1, няма за последствие намеса, отмяна или преразглеждане на предишни присъди или на каквото и да е друго решение, свързано с изпълнението им от държавата, провеждаща новообразуваното производство.

4. Съгласно параграф 3 параграф 1 не се прилага, доколкото предишната присъда е национална присъда на държавата членка, извършваща новообразуваното производство, и вземането предвид на предишната присъда според националното право на тази държава членка би имало за последствие намеса, отхвърляне или преразглеждане на предишната присъда или на каквото и да е решение, свързано с изпълнението ѝ.

5. Ако престъплението, заради което се провежда новото производство, е извършено преди налагането или окончателното изпълнение на предишната присъда, параграфи 1 и 2 нямат за последствие задължение за държавите членки да прилагат националните си правила при налагане на присъди, чието прилагане като такива към чуждестранни присъди би имало за последствие ограничаването на съдията при определяне на присъдата в новообразуваното производство.

Но държавата членка следва да гарантира, че съдилищата ѝ иначе могат да вземат под внимание в такива случаи предишни присъди, постановени в други държави членки“.

2. Рамково решение 2008/909

10. Член 1 от Рамково решение 2008/909 гласи:

„По смисъла на настоящото рамково решение:

а) „съдебно решение“ означава окончателно решение или разпореждане на съд на издаващата държава, с което се налага наказание на физическо лице;

б) „наказание“ означава всяко наказание лишаване от свобода или мярка, включваща лишаване от свобода, постановени за ограничен или неограничен срок във връзка с извършено престъпление и вследствие на образувано наказателно производство;

в) „издаваща държава“ означава държавата членка, в която е постановено съдебно решение;

г) „изпълняваща държава“ означава държавата членка, на която е изпратено съдебно решение с цел неговото признаване и изпълнение“.

11. Член 3 от Рамково решение 2008/909 гласи следното:

„1. Целта на настоящото рамково решение е да установи привила, съгласно които държавите членки, с оглед улесняване на социалната реинтеграция на осъденото лице, да признават постановените съдебни решения и да изпълняват наказанието.

[…]

3. Настоящото рамково решение се прилага само по отношение на признаването на съдебни решения и изпълнението на наказания по смисъла на настоящото рамково решение. […]“.

12. Съгласно член 8 от Рамково решение 2008/909, озаглавен „Признаване на съдебното решение и изпълнение на наказанието“:

„1. Компетентният орган на изпълняващата държава признава решението, което е предадено в съответствие с член [4] и съгласно процедурата по член 5, и незабавно предприема необходимите действия за изпълнение на наказанието, освен ако не реши да се позове на някое от основанията за отказ от признаване или от изпълнение по член 9.

2. Когато наказанието е несъвместимо със закона на изпълняващата държава по отношение на своя срок, компетентният орган на изпълняващата държава може да реши да адаптира наказанието, но само ако то превишава най-тежкото наказание, предвиждано за подобни деяния съгласно националния закон на същата. Адаптираното наказание не може да бъде по-малко от най-тежкото наказание, предвиждано за подобни деяния съгласно закона на изпълняващата държава.

3. Когато наказанието е несъвместимо със закона на изпълняващата държава по отношение на своя характер, компетентният орган на изпълняващата държава може да реши да го адаптира към наказанието или мярката, предвидени за подобни деяния съгласно националния закон на същата. В този случай наказанието или мярката съответстват във възможно най-голяма степен на наказанието, наложено от издаващата държава, от което следва, че наказанието не може да бъде заменено с парична санкция.

4. Адаптираното наказание не може да бъде по-тежко от наложеното в издаващата държава нито по своя характер, нито по своя срок“.

13. Член 17 от това рамково решение, озаглавен „Приложимо право при изпълнението“, предвижда в параграф 1:

„За изпълнение на наказанието се прилага правото на изпълняващата държава. Органите на изпълняващата държава са единствено компетентни, при спазване на параграфи 2 и 3, да вземат решения относно процедурата за изпълнение и да определят произтичащите от нея мерки, включително и относно основанията за предсрочно или условно освобождаване“.

14. Съгласно член 19 от същото рамково решение, озаглавен „Амнистия, помилване и възобновяване на производството“:

„1. Издаващата държава, както и изпълняващата държава, могат да вземат решение за амнистия или помилване.

2. Единствено издаващата държава може да се произнася по молби за възобновяване на производството, довело до постановяване на съдебно решение за налагане на наказание, подлежащо на изпълнение съгласно настоящото рамково решение“.

Б. Полското право

15. Член 85, параграф 4 от Ustawa — Kodeks karny (Закон за приемане на наказателен кодекс)[5] от 6 юни 1997 г. в редакцията му, приложима към спора в главното производство, гласи следното:

„В общото наказание не се включват наложените наказания с присъдите, посочени в член 114а“.

16. Член 114а от Наказателния кодекс предвижда:

„1. Осъдителна присъда е също влязлото в сила осъдително решение за извършване на престъпление, постановено от компетентен наказателен съд в държава — членка на Европейския съюз, освен ако по полското наказателно право деянието не съставлява престъпление, извършителят не подлежи на наказание или в полското право наложеното наказание е непознато.

2. При осъждане от съда, посочена в параграф 1, по делата за:

1) прилагане на нов наказателен закон, влязъл в сила след постановяване на осъдителната присъда;

2) заличаване на осъждането в регистъра за съдимост;

– се прилага действащото право по мястото на осъждане. […]

3. Разпоредбата на параграф 1 не се прилага, ако информацията, получена от регистъра за съдимост или от съда на държава — членка на [Съюза], не е достатъчна за установяване на осъждането или наложеното наказание подлежи на опрощаване в държавата, където е постановено осъждането“.

III. Фактите по спора в главното производство и преюдициалните въпроси

17. Съгласно преюдициалното запитване AV е осъден с четири отделни присъди, като три от тях са постановени от полски съдилища, а една от германски съд.

18. На 31 юли 2018 г. в запитващата юрисдикция постъпва искане от AV по отношение на него да бъде постановена обща присъда. Според тази юрисдикция на изпълнение подлежат две наказания, а именно, от една страна, наказанието, наложено от Landgericht Lüneburg (Областен съд Люнебург, Германия) с присъда от 15 февруари 2017 г., което AV трябва да изтърпи от 1 септември 2016 г. до 29 ноември 2021 г., и от друга страна, наказанието, наложено от запитващата юрисдикция с присъда от 24 февруари 2010 г., което AV трябва да изтърпи от 29 ноември 2021 г. до 30 март 2030 г. Присъдата на Landgericht Lüneburg (Областен съд Люнебург) е призната за целите на изпълнението ѝ в Полша с определение на запитващата юрисдикция от 12 януари 2018 г. Тази юрисдикция уточнява, че в посоченото определение се съдържа правна квалификация на деянията по полското право, посочва се, че на изпълнение подлежи общо наказание от пет години и три месеца лишаване от свобода и че това наказание е идентично по продължителност с наложеното с присъдата на Landgericht Lüneburg (Областен съд Люнебург).

5 Dz. U. № 88, позиция 553, наричан по-нататък „Наказателният кодекс“.

19. В искането за постановяване на обща присъда AV посочва, че присъдата на Landgericht Lüneburg (Областен съд Люнебург) е призната за целите на изпълнението ѝ в Полша, поради което са налице условията за постановяване на обща присъда, и че това трябва да стане въз основа на принципа на пълно поглъщане на наказанията.

20. В подкрепа на искането си AV се позовава на наличието на обща присъда, постановена от запитващата юрисдикция на 29 януари 2014 г., с която наказанието, наложено с присъда на Landgericht Göttingen (Областен съд Гьотинген, Германия) от 13 март 2012 г., която е призната за целите на изпълнението ѝ в Полша, е обединено с наказание, наложеното с присъда на запитващата юрисдикция. Той уточнява, че тази обща присъда е влязла в сила.

21. С оглед на посочените обстоятелства запитващата юрисдикция счита, че е пред нея възниква проблемът дали релевантните разпоредби от рамкови решения 2008/675 и 2008/909 допускат възможността постановена в Полша обща присъда да обхване наказания, наложени в тази държава членка, и наказания, които са наложени в друга държава членка и са признати за целите на изпълнението им в Полша.

22. Запитващата юрисдикция освен това разяснява, че съгласно член 85, параграф 4 във връзка с 114a от Наказателния кодекс в полския правен ред общата присъда не обхваща осъдителните присъди, постановени от компетентен наказателен съд в друга държава членка.

23. Що се отнася до предвиденото в полското право производство за постановяване на обща присъда, запитващата юрисдикция обяснява, че съдебното решение, с което приключва това производство, се намира на границата между решение по същество и изпълнението на наказанието и че то обхваща наказания, наложени с влезли в сила присъди, с цел да се извърши известна „корекция“ на правната реакция спрямо извършените престъпления, за които е можело да се проведе едно производство, и по този начин да се „рационализират наказанията“, без с общата присъда да се стига до намеса в съответните отделни присъди. По-специално общата присъда не засяга описаното в съдебното решение по същество установяване на вината на извършителя на дадено престъпление.

24. Според запитващата юрисдикция вземането предвид в рамките на обща присъда, от една страна, на постановените в една държава членка присъди, които са признати с цел да бъдат изпълнени в друга държава членка, и от друга страна, на постановените в тази държава членка присъди, би позволило да се прецени цялата престъпна дейност на извършителя, който е осъден многократно. Това допринасяло за изграждането на „общо пространство на правосъдие“.

25. Освен това, след като постановена в една държава членка присъда се признава за целите на изпълнението ѝ в друга държава членка, както се предвижда в Рамково решение 2008/909, според запитващата юрисдикция следва да се приеме, че тази присъда се превръща в основа за всички процедурни актове и такива за изпълнение, които трябва да постановяват съдилищата на държавата членка, където присъдата подлежи на изпълнение. Така присъдата, призната за целите на изпълнението ѝ в друга държава членка, ставала част от националния правен ред на тази държава членка и трябвало да се изпълни според нейната правна уредба, което впрочем ясно следвало от член 17, параграф 1 от Рамково решение 2008/909.

26. Накрая, според запитващата юрисдикция невъзможността за постановяване на обща присъда, като се вземат предвид присъдите, постановени в една държава членка и признати за целите на изпълнението им в друга държава членка, би означавала, че гражданин, осъден неколкократно само в една държава членка, би се оказал в по-благоприятно положение от гражданин, осъден в различни държави членки. Трябвало съответно на равнището на Съюза да се осигури равно третиране на гражданите, които се намират в сходно положение.

27. При тези обстоятелства Sąd Okręgowy w Gdańsku (Окръжен съд Гданск, Полша) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли член 3, параграф 3 от Рамково решение [2008/675] — съгласно който „[в]земането предвид на постановени в други държави членки предишни присъди, както е предвидено в параграф 1, няма за последствие намеса, отмяна или преразглеждане на предишни присъди или на каквото и да е друго решение, свързано с изпълнението им от държавата, провеждаща новообразуваното производство“ — да се тълкува в смисъл, че за намеса [в посочените присъди] по смисъла на тази разпоредба се счита не само включването в обща присъда на наказание, наложено с постановена в държава [членка] присъда, но също включването в тази обща присъда на наказание, прието за изпълнение в друга държава [членка], и постановена в тази държава присъда в рамките на обща присъда?

2) Възможно ли е предвид разпоредбите от Рамково решение [2008/909] относно принципите на процедурата по екзекватура — съдържащи се в член 8, параграфи 2—4 и член 19 […], в който се посочва, че „[и]здаващата държава, както и изпълняващата държава могат да вземат решение за амнистия или помилване“ (параграф 1) и че „[е]динствено издаващата държава може да се произнася по молби за възобновяване на производството, довело до постановяване на съдебно решение за налагане на наказание, подлежащо на изпълнение съгласно [това] рамково решение“ (параграф 2), както и в член 17, параграф 1, първо изречение, където се посочва, че „[з]а изпълнение на наказанието се прилага правото на изпълняващата държава“ — да се постанови обща присъда, която да обхване наказанията, наложени с постановена в държава [членка] присъда, която е приета за изпълнение в друга държава [членка], и постановена в тази държава присъда в рамките на обща присъда?“.

28. Полското, чешкото, испанското и унгарското правителство, както и Европейската комисия представят писмени становища. Полското, чешкото и испанското правителство, както и Комисията отговарят в определения срок на поставените от Съда въпроси, на които той иска писмен отговор.

IV. Анализ

29. Запитващата юрисдикция иска от Съда да тълкува, от една страна, член 3, параграф 3 от Рамково решение 2008/675 и от друга страна, член 8, параграфи 2—4, член 17, параграф 1, първо изречение и член 19 от Рамково решение 2008/909.

30. Тя по същество иска да се установи дали посочените разпоредби трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат възможността съдът на държава членка, в която в съответствие с Рамково решение 2008/909 трябва да бъде изпълнено наказание лишаване от свобода, наложено от съд на друга държава членка, да постанови обща присъда, която обхваща наказания, наложени от съдилищата на тези две държави членки.

31. Запитващата юрисдикция иска да получи разяснения относно тълкуването на посочените разпоредби, като същевременно уточнява, че член 85, параграф 4 във връзка с член 114 от Наказателния кодекс изключва възможността за постановяване на обща присъда, ако тя обхваща осъдителна присъда, постановена от съд на друга държава членка.

32. Преди да се отговори на въпроса дали предишна осъдителна присъда, постановена в друга държава членка, трябва да бъде взета предвид от съд на държава членка, който е сезиран с искане за кумулиране на наказания, следва да се направят няколко бележки относно този вид производство.

A. Предварителни бележки по кумулирането на наказанията

33. По принцип кумулиране на наказанията, което в Полша се извършва под формата на производство за постановяване на обща присъда, се прилага при реална съвкупност от престъпления. Реалната съвкупност от престъпления е хипотезата, при която едно лице извършва няколко престъпления, между които няма влязла в сила осъдителна присъда. Съответното лице може да бъде осъдено за тези различни деяния в отделни производства, които евентуално могат да протекат пред съдилищата на различни държави членки. Кумулирането на наказанията съответно позволява да се осигури еднакво третиране при разглеждането на съвкупността от престъпления в хода на едно и също производство и при отделното им разглеждане.

34. Кумулирането на първоначалните наказания се изразява в налагане само на едно наказание, чийто размер съответства на първоначалното наказание, предвидено за най-тежко наказуемото престъпление, което по този начин ще „погълне“ предвидените за другите престъпления първоначални наказания, които се считат за включени в най-тежкото наказание. Осъденото лице ще изтърпи само това наказание. Това е правна фикция, позволяваща да се приеме, че по този начин всички наказания се изпълняват успоредно и едновременно. Кумулирането на наказанията съответно позволява да се избегне простото натрупване на първоначалните наказания, или механично натрупване, което се изразява в налагане на всички наказания за всяко от престъпленията от съвкупността, като в този случай те се изпълняват поотделно и последователно. Когато няколко престъпления са обект на наказателно преследване, това кумулиране може да се извърши или само в едно производство чрез осъдителната присъда или в отделни производства чрез способ като постановяването на обща присъда.

35. Кумулирането на наказанията е механизъм, който, като избягва математическото им събиране, позволява да се намали продължителността на наказанията, които ще трябва в крайна сметка да изтърпи лице, извършило няколко престъпления в съвкупност, и което вследствие на това е осъдено неколкократно. Така този механизъм поправя последиците — евентуално противоречащи на принципа на пропорционалност — които може да има натрупването на наказанията. Той се основава на идеята, че чисто математическото натрупване би било в противоречие с една от основните функции на наказанието в съвременната система за наказателно преследване, а именно да се насърчи социалната реинтеграция на осъдените лица. Тук става въпрос за прилагането на принципа на индивидуализация на наказанието, който за разлика от простото математическо натрупване на наложените наказания позволява да се вземат предвид поведението на осъденото лице, личността му, както и неговото материално, семейно и социално положение [6].

36. Може съответно да се окаже необходимо на етапа на изпълнението на наказанията да се поправят отрицателните последици от натрупването. В това отношение наказателните съдилища трябва да запазят свободата си на преценка, за да може при изпълнението на наложените в отделни производства наказания да се постигне равновесието между ефективното наказване и целта за социална реинтеграция на осъдените лица. На този етап вече не става въпрос да се преценява дали обвиняемият е виновен или не в извършването на престъпление, и ако е виновен, какво би било наказанието, съобразено с укоримото поведение. В рамките на производство за кумулиране на наказанията, което се провежда на етапа на тяхното изпълнение

6 Вж. в това отношение заключението на генералния адвокат Bot по дело Бешков (C-171/16, EU:C:2017:386), в което той посочва, че „[н]аказание, представляващо математически сбор от всички наказания, предвидени за деянията, извършени за определен период от време, през който нито е отправяно предупреждение, нито е полагана грижа за дееца, много често може да се окаже непропорционално с оглед на личността на дееца и обстоятелствата на извършване на деянията и следователно несправедливо. По-вероятно е несправедливото наказание да предизвика бунт и следователно рецидив, отколкото да има изправителен ефект. Това оправдава предоставеното на съда правомощие да съчетае възможно най-добре санкциите, приложими за престъпленията, извършени през този период от живота на дееца, когато в наложените от закона граници трябва да извърши необходимото индивидуализиране на наказанието“. (т. 49).

на територията само на една държава членка, задачата на съда се състои в това да определи общо наказание, което не възпрепятства императивното изискване за ефективно наказване и посредством необходимото индивидуализиране съблюдава както принципа на пропорционалност на наказанията, така и функцията на наказанието, насочена към социална реинтеграция на осъдения. Съдът съответно разполага със свобода на действие, тъй като трябва да определи размера на общото наказание. В това отношение неговата преценка може да зависи от различни критерии, сред които са обстоятелствата по делата, по които са постановени различните осъдителни присъди, личността на извършителя, както и видът, броят и тежестта на престъпленията.

37. Когато във вътрешното право е предвидено производство за кумулиране на наказанията, съдът трябва да изпълни правомощията си, независимо от това дали наказателните производства са били водени само в една, или в няколко държави членки, съгласно правилата и ограниченията, установени с Рамково решение 2008/675. При това положение за съда, сезиран с искане за кумулиране на наказанията, се прилага специално ограничение, което е предвидено в член 3, параграф 3 от това рамково решение, а именно че осъдителната присъда, постановена в друга държава членка, не трябва да бъде засегната от решението, което той трябва да вземе.

Б. Производството за постановяване на обща присъда

38. Налагането на общо наказание представлява правната техника, която се използва в полския правен ред при разглеждането на реална съвкупност от тежки, леки и данъчни престъпления.

39. Общото наказание приема формата на специално наказание, наложено след вземането на решения относно вината на едно лице за няколко престъпления и относно наказанията, налагани за всяко от тях (първоначалните наказания). То се определя от сезирания съд в зависимост от първоначалните наказания. За налагането на общо наказание се изисква въпросните първоначални наказания да подлежат на изпълнение и все още да не са изпълнени изцяло. Следователно наказание, което вече е изтърпяно в неговата цялост, не може да се обедини с други наказания с цел налагане на общо наказание.

40. Сезираният съд преценява размера на общото наказание в определените от националното законодателство граници и в зависимост от обстоятелства, като например здравословното състояние и поведението на съответното лице, както и близостта между престъпленията в материален, времеви и личностен аспект.

41. Когато за няколко престъпления са образувани няколко производства, може да бъде наложено общо наказание в рамките на новообразувано производство, в което се постановява обща присъда въз основа на първоначалните наказания, наложени с отделните осъдителни присъди. Наличието на това производство се обосновава с обстоятелството, че извършителят на няколко престъпления, които са предмет на няколко производства, не би трябвало да бъде поставен в по-неблагоприятно положение от този, чиито престъпления се разглеждат в рамките само на едно производство. Постановяването на обща присъда съответно позволява да се осигури равно третиране при тези две хипотези. Освен това общата присъда се отнася само за определянето на общо наказание, а не за вината на лицето.

42. В настоящото дело се разглежда положение, при което производството за постановяване на обща присъда се отнася за наложени наказания, едното от полски съд, а другото от съд на друга държава членка. Както обаче посочих по-горе, прилагането на член 85, параграф 4 във връзка с член 114 от Наказателния кодекс, изглежда, изключва възможността за прилагане на разпоредбите, посветени на налагането на общо наказание, към актовете, постановени от съдилищата на други държави членки. От това следва, че по силата само на полското право наложените от съдилищата на други държави членки първоначални наказания би трябвало да

се изпълняват след наложените от полските съдилища. Следователно въз основа само на полското право лице, което е осъдено в друга държава членка и изпълнението на чието наказание е прехвърлено в Полша в съответствие с Рамково решение 2008/909, не може да се позове на националните правила, посветени на постановяването на обща присъда и определянето на общо наказание, а напротив, трябва да изтърпи това наказание след наложените му в Полша наказания, а не едновременно посредством общо наказание.

43. Целта на поставените от запитващата юрисдикция въпроси е да се установи дали възприетият в полското право подход е съвместим с правилата, установени както в Рамково решение 2008/675, така и в Рамково решение 2008/909. По-точно, когато изпълнението на осъдителна присъда, постановена от съд на друга държава членка, е прехвърлено в държавата членка, в която протича производството за постановяване на обща присъда, как следва да се приложат правилата, установени с Рамково решение 2008/675 и с Рамково решение 2008/909? Длъжен ли е съдът, който трябва да проведе производството за постановяване на обща присъда, да вземе предвид съгласно правото на Съюза осъдителната присъда, постановена в друга държава членка, за да определи общо наказание, както би направил, ако осъдителната присъда бе постановена в неговата държава членка?

44. Припомням, че в рамките на производството за постановяване на обща присъда, с което е сезирана запитващата юрисдикция, е установено, че постановената на 15 февруари 2017 г. от Landgericht Lüneburg (Областен съд Люнебург) присъда, с която на AV е наложено наказание лишаване от свобода, е призната за целите на изпълнението ѝ в Полша с определение на запитващата юрисдикция от 12 януари 2018 г. и е в процес на изпълнение до 29 ноември 2021 г. Производството за постановяване на обща присъда, която обхваща това осъждане, е образувано по искане на AV на 31 юли 2018 г. Подлежи на изпълнение и осъдителната присъда, постановена от запитващата юрисдикция с решение от 24 февруари 2010 г., която AV трябва да изтърпи от 29 ноември 2021 г. до 30 март 2030 г. Освен това тази юрисдикция посочва, че през 2014 г. вече е постановила обща присъда, която обхваща по-специално наказание лишаване от свобода, наложено от друг германски съд и изпълнено в Полша. Междувременно тази обща присъда е влязла в сила.

45. Както посочих по-горе, що се отнася до предвиденото в полското право производство за постановяване на обща присъда, запитващата юрисдикция обяснява, че съдебното решение, с което приключва това производство, се намира на границата между решение по същество и изпълнението на наказанието и че то обхваща наказания, наложени с влезли в сила присъди, с цел да се извърши известна „корекция“ на правната реакция спрямо извършените престъпления, за които е можело да се проведе само едно производство, и по този начин да се „рационализират наказанията“, без с общата присъда да се стига до намеса в съответните отделни присъди. По-специално, според запитващата юрисдикция общата присъда не засяга определянето на вината на извършителя на дадено престъпление, така както е установена в решението по същество.

46. В това отношение от решение от 10 август 2017 г., Zdziaszek[7] следва, че производството за постановяване на обща присъда не засяга извършеното с предходни актове установяване на вината, което остава окончателно[8]. Според съда с такава присъда се изменя размерът на наложеното наказание или наказания[9]. Ето защо производство от този тип, което е свързано с определянето на размера на наложени наказания лишаване от свобода, следва да се разграничава от мерките относно начина на изпълнение на тези наказания[10].

7 C-271/17 PPU, EU:C:2017:629.

8 Решение от 10 август 2017 г., Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, т. 84).

9 Решение от 10 август 2017 г., Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, т. 85).

10 Пак там.

47. Съдът посочва също, че производство, с което в частност едно или няколко наказания, наложени преди това на съответното лице, се заменят с ново, общо наказание, непременно води до по-благоприятен за това лице резултат. Всъщност, възможно е и след няколко осъдителни присъди, с всяка от които е наложено наказание, така определените наказания да бъдат обединени в общо наказание, чийто размер е по-малък от сбора на различните наказания по отделните предходни актове [11]. Предвиденото в полското право постановяване на обща присъда излизало извън „чисто формално и аритметично изчисление“ и признавало на компетентния съд свобода на преценка при определянето на размера на общото наказание [12].

48. Подчертавам, че производството за постановяване на обща присъда е от компетентността на държавите членки. От постоянната практика на Съда [13] обаче следва, че тези държави членки са длъжни да упражняват посочената компетентност при спазване на правото на Съюза. Следователно държавите членки, които решат да предвидят в националното си законодателство такава процедура, трябва да спазват правото на Съюза, и по-специално актовете, приети в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, каквито са рамкови решения 2008/675 и 2008/909. Самият дух на пространството на свобода, сигурност и правосъдие поражда съмнения относно съвместимостта с правото на Съюза на законодателство на държава членка, което ограничава вземането предвид на предишни осъдителни присъди в хода на производство за постановяване на обща присъда само до присъдите, постановени от съдилищата на тази държава членка.

B. Приложимостта на Рамково решение 2008/675

49. Както следва от член 1, параграф 1 и от член 3, параграф 1 от Рамково решение 2008/675, то установява минимално задължение, а именно държавите членки да вземат предвид осъдителни присъди, постановени в други държави членки, за да им признаят последици, равностойни на произтичащите от предишните национални присъди по вътрешното право. Целта е да се даде възможност за преценка на престъпното минало на съответното лице в хода на новообразувано срещу него наказателно производство за различни деяния.

50. Несъмнено Рамково решение 2008/675 няма за цел изпълнение в една държава членка на съдебни актове, постановени в други държави членки, както се посочва в съображение 6 от него.

51. При това положение е ясно, че предходните осъдителни присъди могат да бъдат взети предвид във фазата на изпълнението им.

52. Това произтича от решение от 21 септември 2017 г., Бешков [14].

53. По делото, по което е постановено това решение, Съдът приема, че Рамково решение 2008/675 трябва да се тълкува в смисъл, че е приложимо за национално производство, което има за предмет да се определи за изтърпяване едно общо наказание лишаване от свобода, като се вземе предвид наказанието, наложено на дадено лице от националния съд, и това, което е наложено с предишна присъда, постановена от съд на друга държава членка срещу същото лице за различни деяния [15].

11 Решение от 10 август 2017 г., Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, т. 86).

12 Решение от 10 август 2017 г., Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, т. 88).

13 Вж. по-специално в този смисъл решение от 24 ноември 1998 г., Bickel и Franz (C-274/96, EU:C:1998:563, т. 17). Вж. също решение от 2 април 2020 г., Ruska Federacija (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, т. 48 и цитираната съдебна практика).

14 C-171/16, наричано по-нататък „решение Бешков“, EU:C:2017:710.

15 Вж. решение Бешков (т. 29).

54. В подкрепа на този извод Съдът най-напред отбелязва, че в член 1, параграф 1 от това рамково решение се предвижда, че същото има за цел да определи условията, при които предишните присъди, постановени в държава членка срещу дадено лице, се вземат предвид в хода на образувано в друга държава членка ново наказателно производство срещу същото лице за различни деяния [16].

55. За тази цел член 3, параграф 1 във връзка със съображение 5 от посоченото рамково решение задължава държавите членки да гарантират, че в хода на такова производство постановените в друга държава членка предишни присъди, за които е получена информация по приложимите инструменти за взаимна правна помощ или при обмен на информация от криминални досиета, от една страна, ще се вземат предвид, доколкото по националното право това се прави за предишните национални присъди, и от друга страна, ще им се признават последици, равностойни на предвидените в посоченото право за националните присъди, независимо дали става въпрос за фактически последици, или за последици от процесуално или материалноправно естество [17].

56. По-нататък Съдът констатира, че в член 3, параграф 2 от Рамково решение 2008/675 се уточнява, че това задължение се отнася до досъдебната фаза, до самото съдебно производство и до фазата на изпълнение на присъдата, по-специално за приложимите процесуални правила, включително свързаните с квалификацията на престъплението, вида и тежестта на налаганото наказание, както и с правилата за изпълнение на решението. Така в съображения 2 и 7 от това рамково решение е предвидено, че националният съд трябва да може да взема предвид присъдите, постановени в други държави членки, включително за да определи начина на изпълнение, който може да бъде приложен, и че последиците от тези присъди трябва да бъдат равностойни на последиците от националните актове на всяка от тези фази на производството [18].

57. Накрая, въз основа на това Съдът заключава, че Рамково решение 2008/675 се прилага не само за производствата, свързани с определянето и установяването на евентуалната вина на обвиняемия, но и за свързаните с изпълнението на наказанието, в които трябва да се вземе предвид наказанието, наложено с предишна осъдителен присъда, постановена в друга държава членка. В това отношение Съдът установява, че в случая образуваното по искане на г-н Траян Бешков производство за определяне на общо наказание е от втората категория, поради което попада в приложното поле на посоченото рамково решение [19].

58. От изложеното следва по-специално че посоченото рамково решение по принцип се отнася за случаи на новообразувано наказателно производство срещу лице, осъдено преди това в друга държава членка. Понятието „новообразувано наказателно производство“ обхваща досъдебната фаза, самото съдебно производство и изпълнението на присъдата [20].

59. За целите на прилагането на Рамково решение 2008/675 и аналогично на постановеното от Съда в решение Бешков, следва да се отбележи, че определянето на общото наказание в производство за постановяване на обща присъда като разглежданото главно производство се извършва на етапа на изпълнение на наказанията, поради което посоченото рамково решение е приложимо при провеждането на такова производство. Именно в рамките на това национално

16 Вж. решение Бешков (т. 25).

17 Вж. решение Бешков (т. 26).

18 Вж. решение Бешков (т. 27).

19 Вж. решение Бешков (т. 28).

20 Вж. решение от 5 юли 2018 г., Lada (C-390/16, EU:C:2018:532, т. 30).

производство, в което за целите на изпълнението се определя размерът на общо наказание лишаване от свобода, възниква въпросът дали трябва да се вземе предвид наказанието, наложено с предишна осъдителна присъда, която е постановена по-рано в друга държава членка.

60. Освен това, въпреки че съгласно съображение 6 от Рамково решение 2008/675 то „няма за цел изпълнение в една държава членка на съдебни решения, взети в други държави членки“, в това рамково решение не може да се открие никакво указание, че вземането предвид от съдилищата на една държава членка на присъдите, постановени в други държави членки, не се прилага за присъда, чието изпълнение е прехвърлено в тази държава членка в съответствие с Рамково решение 2008/909. Всъщност, ако законодателят на Съюза е искал да изключи тази хипотеза от приложното поле на Рамково решение 2008/675, той щеше да го отбележи изрично. Напротив, в съображение 14 от това рамково решение, на което ще се върна по-нататък, се изразява намерението на законодателя да включи в приложното поле на посоченото рамково решение хипотезата на прехвърляне на изпълнението на присъда в държава членка, различна от държавата, в която е постановена тази присъда.

61. Тъй като според мен приложимостта на Рамково решение 2008/675 към производство като разглежданото главно производство бе установена, сега следва да се провери дали това рамково решение не допуска в рамките на образувано в Полша производство за постановяване на обща присъда да се вземе предвид предишна присъда, която е постановена в друга държава членка и чието изпълнение е прехвърлено в Полша, или, напротив, изисква вземането ѝ предвид.

Г. Съвместимостта на производството за постановяване на обща присъда с Рамково решение 2008/675

62. Съгласно съображение 2 от Рамково решение 2008/675 последното има за цел да приложи принципа на взаимно признаване на присъдите и съдебните решения по наказателни дела, закрепен в член 82, параграф 1 ДФЕС, заменил член 31 ДЕС, въз основа на който е прието това рамково решение. Както се посочва в съображение 3 от Рамковото решение, то „[има за цел] да наложи като минимално задължение на държавите членки те да вземат предвид присъди, постановени в други държави членки“.

63. Ако в няколко държави членки са водени няколко наказателни производства срещу едно и също лице за различни деяния, съгласно съображение 8 от Рамково решение 2008/675 един от основните му принципи е „да се избягва, доколкото е възможно, лицето да се третира по-малко благоприятно, отколкото ако предишната присъда е била национална присъда“.

64. За тази цел установеният с това рамково решение принцип е вземането предвид в държавата членка, в която протича новообразувано наказателно производство, на присъдата, постановена в друга държава членка, при спазване на принципа на равностойност. Посоченото рамково решение обаче няма за цел да хармонизира последиците, които се предвиждат в различните национални законодателства при наличие на предишни присъди.

65. При приемането на Рамково решение 2008/675 законодателят на Съюза изхожда от изразената в съображение 4 констатация, че „[н]якои държави членки признават правните последствия на присъдите, постановени в други държави членки, докато други вземат под внимание единствено присъдите на собствените си съдилища“.

66. Ето защо в съображение 5 от това рамково решение по-нататък се посочва: „Следва да се утвърди принципът държавите членки да приемат, че присъда, постановена в други държави членки, поражда същите правни последствия като присъда, постановена от собствените им съдилища според националното законодателство, независимо дали тези последствия се

разглеждат от националното законодателство като въпрос на факт или на процесуално или материално право. […]“. Следователно по силата на Рамково решение 2008/675 съдът, който трябва да се произнесе в рамките на новообразувано наказателно производство, е длъжен да осигури на решение, постановено от съд на друга държава членка, последствия, „равностойни на последствията от едно национално решение“, при това дори „по време на изпълнение на присъдата“ [21].

67. С Рамковото решение съответно се установява принцип на приравняване на присъдите, постановени от съдилищата на държавата членка, в която протича новообразувано наказателно производство — в случая производство за постановяване на обща присъда — на присъдите, постановени от съдилищата на друга държава членка. Този принцип на приравняване води до осигуряване на тези присъди на същите правни последици като произтичащите от националните присъди. Така съдът, сезиран в рамките на новообразувано наказателно производство, по принцип е длъжен да вземе предвид предходния акт, постановен от съд на друга държава членка, по същия начин, както би взел предвид акт, постановен от съд на собствената му държава членка, за да му осигури последиците, произтичащи съгласно закона от престъпното минало на осъденото лице.

68. Както отбелязва генералният адвокат Bot в заключението си по дело Бешков [22], това изискване „е ясно свързано с изграждането на пространството на свобода, сигурност и правосъдие и следователно с взаимното признаване, което налага чуждестранното решение не само да се вземе предвид, но и да се спази“ [23]. Така според Съда Рамково решение 2008/675 допринася за „насърчаването на взаимното доверие в рамките на европейското пространство на правосъдие, тъй като то насърчава съдебна култура, при която принципът е предишните присъди, постановени в друга държава членка, да се вземат предвид“ [24].

69. На пръв поглед полското законодателство, изглежда, противоречи на така изразената от законодателя на Съюза воля и накърнява принципа на взаимно признаване. Следва обаче да се провери дали в конкретния контекст в главното производство изключването на възможността за вземане предвид на осъдителните присъди, постановени от съдилища на други държави членки, е в съответствие с правилата на Рамково решение 2008/675.

70. В член 3, параграфи 3—5 от това рамково решение законодателят на Съюза въвежда ограничения за задължението в хода на новообразувано наказателно производство да се вземат предвид предишните присъди, постановени в друга държава членка, в съответствие с принципа на равностойност.

71. По-специално съгласно член 3, параграф 3 от посоченото рамково решение „[в]земането предвид на постановени в други държави членки предишни присъди, както е предвидено в параграф 1, няма за последствие намеса, отмяна или преразглеждане на предишни присъди или на каквото и да е друго решение, свързано с изпълнението им от държавата, провеждаща новообразуваното производство“. Тази разпоредба следователно съдържа уговорка, съгласно която вземането предвид на постановени в друга държава членка осъдителни присъди не трябва да засяга такива присъди. Тя изразява необходимостта от запазване на силата на пресъдено нещо на чуждестранните присъди.

21 Вж. съображение 7 от Рамково решение 2008/675.

22 C-171/16, EU:C:2017:386.

23 Заключения на генералния адвокат Bot по дела Бешков (C-171/16, EU:C:2017:386, т. 54) и Lada (C-390/16, EU:C:2018:65, т. 77).

24 Вж. решение от 5 юли 2018 г., Lada (C-390/16, EU:C:2018:532, т. 36).

72. Следователно, когато в рамките на новообразувано наказателно производство националният съд взема предвид предишен чуждестранен акт, той не може да го изменя в една или друга посока. В съответствие с този принцип на ненамеса новосезираният съд не може да преразгледа постановеното от съда на друга държава членка. Този новосезиран съд трябва само да приеме, че предишният чуждестранен акт поражда същите правни последици като тези, които би породил предишен национален акт, в съответствие с принципа на равностойност [25]. В обобщение осъдителните присъди, постановени по-рано в други държави членки, трябва да се вземат предвид такива, каквито са постановени [26].

73. Именно в приложение на този принцип на ненамеса в решение Бешков Съдът постановява, че „член 3, параграф 3 от Рамково решение 2008/675 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, която предвижда, че националният съд, сезиран с искане да определи за изтърпяване едно общо наказание лишаване от свобода, като по-специално вземе предвид наказанието, наложено с предишна присъда, постановена от съд на друга държава членка, може за целта да промени начина на изпълнение на последното наказание“ [27].

74. Съдът по-специално приема, че „същото рамково решение не предоставя на националния съд възможност да преразглежда и променя начина на изпълнение на постановена в друга държава членка предишна присъда, която вече е изпълнена, по-специално като отмени условното осъждане и го замени с наказание лишаване от свобода, подлежащо на ефективно изпълнение. На това основание той не може и да разпореди ново изпълнение на така променените наказание“ [28].

75. Освен това в решение от 5 юли 2018 г., Lada [29] Съдът уточнява, че „макар Рамково решение 2008/675 да не допуска преразглеждане […], което […] може да доведе до преквалифициране на престъплението и до изменение на наложеното в друга държава членка наказание, се налага констатацията, че това рамково решение не е пречка държавата членка, в която протича новообразуваното наказателно производство, да може да уточни условията и реда за вземане под внимание на предишни присъди, постановени в другата държава членка, като единствената цел на това уточняване е да се определи дали е възможно присъдите да бъдат скрепени с правни последици, равностойни на тези, които съгласно вътрешното право пораждат предишните национални присъди“ [30]. Според Съда „приемането на решение за признаване на равностойни правни последици на предишна присъда, постановена в друга държава членка, като посоченото в съображение 13 от Рамково решение 2008/675, изисква разглеждане на всеки отделен случай в светлината на конкретното положение. Тази възможност не би могла да обоснове прилагането на специално производство по признаване по отношение на присъди, постановени в друга държава членка, което, от една страна, е необходимо за вземането под внимание на тези присъди в случай на новообразувано наказателно производство, а от друга, може да доведе до преквалификация на извършеното престъпление и на наложеното наказание“ [31].

76. След това уточнение считам, че противно на твърденията на полското и чешкото правителство, член 3, параграф 3 от Рамково решение 2008/675 не възпрепятства всякакво провеждане на производство за постановяване на обща присъда като разглежданото главно производство. Всъщност, за да е така, би било необходимо да се докаже също, че в подобен контекст вземането предвид на предишни присъди, постановени в друга държава членка, би довело до „намеса [в тези] предишни присъди или […] каквото и да е друго решение, свързано с

25 Заключение на генералния адвокат Bot по дело Бешков (C-171/16, EU:C:2017:386, т. 55 и 56).

26 Вж. решения Бешков (т. 37 и 44) и от 5 юли 2018 г., Lada (C-390/16, EU:C:2018:532, т. 39).

27 Вж. решение Бешков (т. 47).

28 Вж. решение Бешков (т. 46).

29 C-390/16, EU:C:2018:532.

30 Вж. решение от 5 юли 2018 г., Lada (C-390/16, EU:C:2018:532, т. 40).

31 Вж. решение от 5 юли 2018 г., Lada (C-390/16, EU:C:2018:532, т. 45).

изпълнението им“. Впрочем бих искал да отбележа, че в решение Бешков Съдът приема не че член 3, параграф 3 от Рамково решение 2008/675 сам по себе си възпрепятства разглежданото национално производство, а само доколкото при конкретните обстоятелства по делото, по което е постановено това решение, провеждането му би довело до засягане на целостта на чуждестранна присъда, отменяйки съдържащото се в тази присъда условно осъждане.

77. Важно е да се уточни, че член 3, параграф 3 от Рамково решение 2008/675 трябва да се тълкува във връзка със съображение 14 от него, съгласно което „[н]амесата по отношение на съдебно решение или изпълнението му включва inter alia ситуациите, при които според националното законодателство на втората държава членка наложеното от предишно съдебно решение наказание следва да се поеме от или да се включи в друга санкция, която след това да бъде реално приложена, ако първата присъда още не е изпълнена или изпълнението ѝ не е прехвърлено във втората държава членка“.

78. Аналогично на посоченото от Комисията в писмения ѝ отговор на поставените от Съда въпроси, считам, че тълкуването на член 3, параграф 3 във връзка със съображение 14 от Рамково решение 2008/675 не изключва категорично вземането предвид на постановени в чужбина предишни присъди в националните производства за налагане на общи наказания, а изисква да се провери индивидуално дали в конкретния случай налагането на общо наказание би представлявало намеса в предходната присъда или нейното изпълнение.

79. Както правилно отбелязва Комисията в писмения си отговор на поставените от Съда въпроси, съображение 14 от Рамково решение 2008/675 е важно в две отношения. Първо, то потвърждава, че случаите, в които се налага общо наказание, сами по себе си не са изключени от приложното поле на това рамково решение. Второ, от това съображение може да се заключи, че налагането на общо наказание може да доведе до намеса в предишната присъда или изпълнението ѝ в две хипотези, а именно, от една страна, когато първата присъда все още не е изпълнена или, от друга страна, когато изпълнението на първата присъда не е било прехвърлено във втората държава членка. Всъщност, ако в друга държава членка продължава да е налице подлежащо на изтърпяване наказание, евентуалният акт, с който се кумулират наказанията, би имал отражение върху изпълнението на предишната присъда, постановена от съд на тази друга държава членка.

80. По принцип обаче няма намеса в предишната присъда или в изпълнението ѝ, когато тя вече е изпълнена. Всъщност в този случай правото на държавата членка, в която е постановена присъдата, да изпълни наказанието, наложено от нейните съдилища при условията на националното ѝ право, не се засяга дори когато друга държава членка е длъжна в хода на новообразувано наказателно производство да вземе предвид тази присъда при упражняване на собствените си правораздавателни правомощия.

81. Ако го няма условието постановената в една държава членка присъда да е изпълнена изцяло, разпореденото в друга държава членка кумулиране може да се окаже задължително за органите и съдилищата на осъждащата държава, що се отнася до изпълнението на наложените в нея наказания, и съответно да накърни правото на тази държава да осигури изпълнението на своя територия на наложените от нейните национални съдилища наказания. Кумулирането съответно би довело до намеса в изпълнението на такива наказания, а това противоречи на член 3, параграф 3 във връзка със съображение 14 от Рамково решение 2008/675.

82. При това положение, дори ако постановена в държава членка предишна осъдителна присъда вече е изпълнена, когато взема предвид такава осъдителна присъда, съдът на друга държава членка „[не може] да преразглежда и променя начина на изпълнение“ на тази присъда [32]. Следователно презумпцията за ненамеса в предишната присъда или в изпълнението ѝ може да бъде оборена, ако вземането предвид на тази присъда в конкретен случай води до преразглеждане на взетото решение в първата държава членка.

83. Поради същите причини като тези, които са от решаващо значение в хипотезата на вземане предвид на вече изпълнена предишна присъда, по принцип няма намеса в предишната присъда или в изпълнението ѝ, когато изпълнението на тази присъда е прехвърлено от държавата, в която е постановена присъдата, на друга държава членка в съответствие с правилата, предвидени в Рамково решение 2008/909. Всъщност при това положение първата държава членка решава да прехвърли изпълнението на присъдата на втората държава членка, тъй като в съответствие с предвиденото в член 4, параграф 2 от това рамково решение се е уверила, че изпълнението ѝ от втората държава членка „би спомогнало за постигането на целта за улесняване на социалната реинтеграция на осъденото лице“. След като осъждащата държава членка се е съгласила с прехвърлянето на изпълнението на наказанието, правото ѝ да изпълни на своя територия при условията, определени от вътрешното ѝ право, постановената от нейните национални съдилища осъдителна присъда, не се накърнява.

84. От член 3, параграф 3 във връзка със съображение 14 от Рамково решение 2008/675 се налага изводът, че когато предишна присъда вече е изпълнена или изпълнението ѝ е прехвърлено в държавата членка, чийто съд възнамерява да постанови решение за налагане на общо наказание, определянето на това общо наказание само по себе си не води до намеса в такава предишна присъда или в изпълнението ѝ. Ето защо от член 3, параграф 3 от това рамково решение не може да се изведе принципна забрана за националния съд, сезиран в рамките на новообразувано наказателно производство, да постанови обща присъда, като вземе предвид предишна присъда, постановена от съд на друга държава членка.

85. След като се възприеме тази отправна точка, постановяването на решение, позволяващо на постановена в друга държава членка предишна осъдителна присъда да се признаят правни последици, равностойни на тези на предишна осъдителна присъда, постановена от съд на държавата членка, в която трябва да бъде постановено това решение, като посоченото в съображение 13 от Рамково решение 2008/675, изисква разглеждане във всеки отделен случай с оглед на конкретно положение [33].

86. Тъй като новосезираният съд трябва да определи в съответствие с националното си право и с принципа на равностойност, посочен в член 3, параграф 1 от това рамково решение, какво общо наказание трябва да бъде наложено предвид присъдите, постановени в няколко държави членки, той трябва да провери дали налагането на такова общо наказание може да доведе до намеса в предишна присъда, постановена в друга държава членка. Това разглеждане трябва да се извършва във всеки отделен случай, за да се спази принципът на ненамеса, прогласен в член 3, параграф 3 от посоченото рамково решение.

87. В хипотеза като разглежданата в главното производство производството за постановяване на обща присъда според мен не засяга изпълнението на първоначалното наказание, наложено в Германия.

32 Вж. решение Бешков (т. 46). Така националният съд във втората държава членка не може да отмени условното осъждане по постановената в друга държава членка предишна присъда, която вече е изпълнена, като го преобразува в ефективно наказание лишаване от свобода.

33 Вж. решение от 5 юли 2018 г., Lada (C-390/16, EU:C:2018:532, т. 45).

88. В това отношение припомням, както е видно от акта за преюдициално запитване, че присъдата на Landgericht Lüneburg (Окръжен съд Люнебург) от 15 февруари 2017 г. е приета за изпълнение в Полша с определение на Sąd Okręgowy w Gdańsku (Окръжен съд Гданск) от 12 януари 2018 г. В това определение се съдържа правна квалификация на деянията по полското право и се посочва, че на изпълнение подлежи общо наказание от пет години и три месеца лишаване от свобода. Това наказание е идентично като продължителност с наложеното с присъдата на Landgericht Lüneburg (Областен съд Люнебург).

89. Следователно в Полша ще бъде изпълнено именно наказанието лишаване от свобода, така както е наложено с присъдата на Landgericht Lüneburg (Областен съд Люнебург). Както запитващата юрисдикция разяснява, целта на искането за постановяване на обща присъда е тази присъда, обхващаща наказанието лишаване от свобода от пет години и три месеца, да бъде постановена въз основа на принципа на пълно поглъщане на наказанията. Това поглъщане не засяга постановената от Landgericht Lüneburg (Областен съд Люнебург) присъда, тъй като наложеното наказание трябва да бъде изпълнено изцяло в Полша. Обстоятелството, че това наказание ще бъде изпълнено едновременно с друго наказание, наложено от полски съд, само по себе си не засяга съдържанието и ефективността на присъдата, постановена от Landgericht Lüneburg (Областен съд Люнебург).

90. Ето защо постановяването на обща присъда, обхващаща наказанието, наложено от Sąd Okręgowy w Gdańsku (Окръжен съд Гданск) на 24 февруари 2010 г., и наказанието, наложено от Landgericht Lüneburg (Окръжен съд Люнебург), според мен не противоречи на правилата, предвидени в Рамково решение 2008/675, тъй като общата присъда поглъща последното наказание без да го засяга.

91. При това положение, за да бъде съвместимо с член 3, параграф 3 от Рамково решение 2008/675, е важно производството за постановяване на обща присъда да не води до заличаване на предишната присъда, за да бъдат запазени нейното съществуване и цялост. Всъщност кумулирането на наказанията трябва да води не до премахване на собственото съществуване, самостоятелността и правните последици на кумулираните наказания, а до решение, че изпълнението им ще се осъществи едновременно с това на най-тежкото наказание. Следователно, ако поглъщащото наказание отпадне, наложеното наказание и след това трябва да може да бъде изпълнено във вида, в който е наложено.

92. В обобщение, за да бъде производството за постановяване на обща присъда съвместимо с член 3, параграф 3 от Рамково решение 2008/675, в него трябва да се зачете изцяло чуждестранният акт и да бъде запазен суверенитетът на съда, който го е постановил, без да се засяга силата на пресъдено нещо, с която се ползва такъв чуждестранен акт [34]. В това отношение с общата присъда би се стигнало до намеса в постановената от съд на друга държава членка осъдителна присъда, ако тя доведе до налагане на по-леко общо наказание от първоначалното наказание, произтичащо от осъдителната присъда, а това би било в противоречие с предвиденото в посочената разпоредба [35].

93. Чешкото правителство изтъква, че постановяването на обща присъда, която обхваща предишна присъда, постановена в друга държава членка, непременно представлява акт, с който се извършва намеса в предишната присъда. Всъщност според тази държава членка по същността си такава обща присъда води до отмяна на първоначалната присъда, премахване на последиците от предишно осъждане и поглъщането им от новоналоженото общо наказание.

34 Вж. заключението на генералния адвокат Bot по дело Бешков (C-171/16, EU:C:2017:386, т. 70).

35 Тъй като в различните държави членки санкционирането на някои престъпления е по-строго или по-леко, производството за определяне на обща присъда не трябва да води до замяна на наказателната политика на държавата членка, в която е постановена предишната присъда, със следваната в държавата членка, в която се провежда това производство.

94. В същия дух полското правителство посочва, че същността на общата присъда се състои в това, че постановяването ѝ води до отмяна на присъдите, които се обединяват в тази обща присъда. Според същата държава членка това означава, че така обединените осъдителни присъди в рамките на обща присъда престават да съществуват в правния мир, което изрично било забранено от член 3, параграф 3 от Рамково решение 2008/675.

95. С оглед на тези твърдения запитващата юрисдикция следва да провери дали постановяването на обща присъда води до отмяна на предишната осъдителна присъда по смисъла на член 3, параграф 3 от Рамково решение 2008/675.

96. От изложените по-горе съображения може да се направи изводът, че член 3, параграф 3 във връзка със съображение 14 от Рамково решение 2008/675 трябва да се тълкува в смисъл, че по принцип допуска в хода на новообразувано наказателно производство за постановяване на обща присъда като разглежданото главно производство съд на държава членка да вземе предвид предишна осъдителна присъда, постановена от съд на друга държава членка и чието изпълнение е прехвърлено в държавата членка, в която протича това наказателно производство, в съответствие с правилата, предвидени в Рамково решение 2008/909. Съдът, пред който протича производство за постановяване на обща присъда, трябва обаче да се увери, като извърши проверка във всеки отделен случай, в зависимост от конкретното положение, че такова производство не води нито до намеса в тези предишни осъдителни присъди или какъвто и да е друг акт, свързан с изпълнението им в държавата членка, в която протича посоченото производство, нито до тяхната отмяна или преразглеждане. Провеждането на производство за постановяване на обща присъда по-специално не трябва да води нито до налагане на по-леко общо наказание от първоначалното наказание, произтичащо от постановената от съд на друга държава членка осъдителна присъда, нито до премахване на последиците от тази присъда.

97. Съвместимостта на провеждането на такова производство за постановяване на обща присъда с правото на Съюза предполага обаче в контекст като разглеждания по настоящото дело — а именно прехвърляне на изпълнението на присъда в държава членка, различна от тази, в която тя е постановена — да се провери дали това производство не противоречи на установените с Рамково решение 2008/909 правила. По-специално следва да се гарантира, че посочените в рамковото решение условия и ограничения за адаптирането на такава присъда са спазени.

Д. Съвместимостта на производството за постановяване на обща присъда с Рамково решение 2008/909

98. В тази част ще проверя дали Рамково решение 2008/909 не съдържа ограничения за провеждането на производство за постановяване на обща присъда като разглежданото главно производство.

99. Всъщност, тъй като разглежданото в главното производство положение се отнася за извършено в съответствие с това рамково решение прехвърляне на изпълнението в държава членка на присъда, постановена в друга държава членка, е важно да се провери дали производството за постановяване на обща присъда е съвместимо с предвидените в посоченото рамково решение правила. Това впрочем е и предметът на втория преюдициален въпрос.

100. В Рамково решение 2008/909 не откривам никакво указание, че провеждането в изпълняващата държава на производство за постановяване на обща присъда като разглеждано главно производство не се допуска при изпълнението на наказание, наложено в държавата, в която е постановена присъдата. Напротив, ако предвидените в това рамково решение правила са спазени и правото на изпълняващата държава предвижда това за националните присъди,

прехвърлянето в тази държава членка на изпълнението на наложено в друга държава членка наказание трябва да се съпътства от пълно и цялостно изпълнение на задължението за отчитане на това наказание в производство за постановяване на обща присъда в изпълняващата държава членка.

101. За разлика от Рамково решение 2008/675 — съгласно чието съображение 6 то няма за цел изпълнение в една държава членка на съдебни актове, постановени в други държави членки — в Рамково решение 2008/909 се предвижда, че компетентността за изпълнение на наказание, наложено в една държава членка, се прехвърля на друга държава членка.

102. Както следва от съображение 2 от последното рамково решение, с него се цели прилагане на принципа на взаимно признаване на съдебните актове по наказателни дела. По силата на този принцип, когато съдебен орган постанови акт в съответствие с правото на своята държава членка, последният има пълно и непосредствено действие в целия Съюз, така че компетентните органи на всяка друга държава членка трябва да окажат съдействие за изпълнението му, както ако то бе постановено от съдебен орган на собствената им държава.

103. От член 3, параграф 1 от посоченото рамково решение следва, че с него се определят правилата, позволяващи държава членка да признае съдебно решение и да изпълни наказание, наложено от съд на друга държава членка, с цел да се улесни социалната реинтеграция на осъденото лице.

104. С оглед на това, както се уточнява в член 8, параграф 1 от Рамково решение 2008/909, компетентният орган на изпълняващата държава признава съдебното решение, което му е било предадено от компетентния орган на издаващата държава, и незабавно предприема необходимите действия за изпълнение на наказанието, което по продължителност и вид съответства на посоченото в съдебното решение, постановено в издаващата държава[36]. Следователно принципът на взаимно признаване по принцип не допуска изпълняващият съдебен орган да адаптира наказанието, наложено от издаващия съдебен орган, дори прилагането на правото на изпълняващата държава да води до налагане на наказание с различна продължителност или вид. Както отбелязва Комисията в доклада си за прилагането на Рамково решение 2008/909, „[т]ъй като рамковите решения се основават на взаимно доверие в правните системи на другите държави членки, решението на съдията в издаващата държава трябва да се спазва и по принцип не следва да има преразглеждане или адаптиране на това решение“[37].

105. Това правило обаче не е абсолютно. Всъщност член 8, параграфи 2—4 от Рамково решение 2008/909 предвижда стриктни условия за адаптирането от страна на компетентния орган на изпълняващата държава на наказанието, наложено в издаващата държава. Тези условия са единствените изключения от принципното задължение, което има този орган по силата на член 8, параграф 1 от посоченото рамково решение[38].

36 Вж. в този смисъл решения от 8 ноември 2016 г., Огнянов (C-554/14, EU:C:2016:835, т. 36) и от 11 януари 2017 г., Grundza (C-289/15, EU:C:2017:4, т. 42).

37 Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета от 5 февруари 2014 година за прилагането от държавите членки на рамкови решения 2008/909/ПВР, 2008/947/ПВР и 2009/829/ПВР относно взаимното признаване на съдебни решения за наказания лишаване от свобода или мерки, включващи лишаване от свобода, на решения за пробация и алтернативни санкции и на мерки за процесуална принуда като алтернатива на предварителното задържане (COM (2014) 57 final, стр. 8).

38 Както посочва Комисията в доклада си, цитиран в предходната бележка под линия, „[в]ажно е да се намери точният баланс между спазването на първоначално наложеното наказание и правните традиции на държавите членки, така че да не възникнат конфликти, които могат да се отразят неблагоприятно върху функционирането на рамковите решения“ (стр. 8).

106. По-специално член 8, параграф 2 от Рамково решение 2008/909 при определени условия позволява на компетентния орган на изпълняващата държава да адаптира наказанието, наложено в издаващата държава, ако срокът на наказанието е несъвместим с правото на изпълняващата държава. Всъщност този орган може да реши да адаптира такова наказание само ако то превишава най-тежкото наказание, предвидено в националното му право за деяния от същия вид като това, за което лицето е осъдено. Продължителността на адаптираното наказание не може да бъде по-малка от тази при най-тежкото наказание, предвидено за деяния от същия вид в правото на изпълняващата държава. Освен това, когато характерът на наказанието, наложено в издаващата държава, е несъвместим с правото на изпълняващата държава, член 8, параграф 3 от това рамково решение позволява на компетентния орган на тази държава също така да адаптира наказанието или мярката, предвидени за подобни деяния по националното му право, при условие че адаптираното наказание съответства във възможно най-голяма степен на наказанието, наложено в издаващата държава. То не може да бъде заменено с парична санкция. Във всеки случай в член 8, параграф 4 от посоченото рамково решение се уточнява, че адаптираното наказание не може да бъде по-тежко от наложеното в издаващата държава нито по своя характер, нито по своята продължителност. Накрая, съгласно член 12, параграф 1 и член 21, буква д) от Рамково решение 2008/909 всеки акт за адаптиране на наказанието, постановен в съответствие с член 8, параграфи 2 и 3 от него, се съобщава писмено на компетентния орган на издаващата държава.

107. В случая, както беше посочено по-горе, в Полша ще бъде изпълнено именно наказанието лишаване от свобода за срок от пет години и три месеца, така както е наложено с присъдата на Landgericht Lüneburg (Областен съд Люнебург). От представената на Съда преписка не следва, че наложеното с това решение наказание трябва да бъде адаптирано в съответствие с член 8, параграфи 2 или 3 от Рамково решение 2008/909, за да може да бъде изпълнено в Полша.

108. Според мен постановяването на обща присъда не може да се приравни на „адаптиране“ от страна на компетентния орган на изпълняващата държава на наказанието, наложено в издаващата държава, по смисъла на член 8, параграфи 2—4 от Рамково решение 2008/909. Всъщност „адаптирането“ по смисъла на тази разпоредба има точно определен предмет, а именно да позволи изпълнението на това наказание на територията на изпълняващата държава, като го направи съвместимо с националното ѝ право. Производството за постановяване на обща присъда при обстоятелства като разглежданите в главното производство има обаче съвсем различен предмет, а именно да се определи дали за целите на изпълнението на няколко наложени в отделни производства наказания тези наказания ще бъдат изпълнени последователно или едновременно, като се осигури спазването на принципите на пропорционалност и на индивидуализиране на наказанието на етапа на неговото изпълнение.

109. Ето защо не може да се твърди, че липсата в член 8 от Рамково решение 2008/909 на изключение относно провеждането на производство за постановяване на обща присъда като разглежданото главно производство позволява да се заключи, че провеждането на такова производство противоречи на посочената разпоредба.

110. Като се има предвид това уточнение, при провеждането на производство за постановяване на обща присъда, когато изпълнението на наказание се прехвърля в друга държава членка в съответствие с разпоредбите на това рамково решение, трябва да бъде спазено „принципното задължение на [компетентния орган на изпълняващата държава] да признае съдебното решение, което му е изпратено, и да изпълни наказание, което по продължителност и вид съответства на посоченото в постановеното в издаващата държава съдебно решение“ [39]. Поради това продължителността или видът на първоначалното наказание, което е предмет на производство за постановяване на обща присъда, могат евентуално да бъдат адаптирани само в стриктните

39 Вж. решение от 8 ноември 2016 г., Огнянов (C-554/14, EU:C:2016:835, т. 36).

граници, предвидени в член 8, параграфи 2—4 от посоченото рамково решение. В това отношение следва да се отбележи, че — макар това да не е предметът на производство за постановяване на обща присъда — е възможно в съответствие с член 8, параграфи 2—4 от същото рамково решение преди постановяването на такава присъда да трябва да бъдат адаптирани продължителността или видът на наложеното в друга държава членка първоначално наказание, за да може то да бъде ефективно изпълнено в изпълняващата държава. В тази хипотеза именно наказанието, което е било предмет на такова адаптиране, трябва след това да бъде изпълнено успоредно и едновременно с друго такова в рамките на общо наказание.

111. Струва ми се, че член 17 от Рамково решение 2008/909 няма отражение върху съвместимостта на производство за постановяване на обща присъда с това рамково решение. Всъщност този член — в чийто параграф 1 се уточнява, че изпълнението на наказанието се урежда от правото на изпълняващата държава — установява приложимите за изпълнението на наказанието принципи след предаването на осъденото лице на компетентния орган на тази държава [40]. Става дума за мерките, които трябва да позволят да се гарантира фактическото изпълнение на наказанието и да се осигури социалната реинтеграция на осъденото лице [41]. Както посочих по-горе и както е видно от решение от 10 август 2017 г., Zdziaszek [42], тези мерки, които се отнасят до условията за изпълнение на наказанията, трябва да се различават от мерките, които, изменяйки размера на наложеното наказание или наказания, засягат определянето на тежестта на наказанията. Тъй като производството за постановяване на обща присъда спада към последната категория, то не се засяга от член 17 от Рамково решение 2008/909, който се отнася за мерките, свързани с условията за изпълнение на наказанията. В това отношение обстоятелството, че производството за постановяване на обща присъда се провежда на етапа на изпълнение на наказанията, не променя самата цел на това производство, а именно да се стигне до ново определяне на тежестта на наложени преди това наказания лишаване от свобода [43].

112. Според мен член 19 от Рамково решение 2008/909 също няма отражение върху съвместимостта на производство за постановяване на обща присъда с това рамково решение. Всъщност от член 19, параграф 1 от посоченото рамково решение следва, че „[и]здаващата държава, както и изпълняващата държава могат да вземат решение за амнистия или помилване“. Амнистията и помилването обаче прекратяват изпълнението на наказание [44], а това не е нито предметът, нито целта на производството за постановяване на обща присъда. Освен това, що се отнася до член 19, параграф 2 от Рамково решение 2008/909 — според който „[е]динствено издаващата държава може да се произнася по молби за възобновяване на производството, довело до постановяване на съдебно решение за налагане на наказание, подлежащо на изпълнение съгласно [това] рамково решение“ — от него следва, че изпълняващата държава не може нито да реши да преразгледа това съдебно решение, нито да предприеме мерки, които биха могли да попречат на преразглеждането на това съдебно решение в издаващата държава. И в този контекст производството за постановяване на обща присъда няма нито за цел, нито за последица преразглеждане на съдебният акт, с който е

40 Вж. решение от 8 ноември 2016 г., Огнянов (C-554/14, EU:C:2016:835, т. 39).

41 В точка 72 от заключението си по дело Огнянов (C-554/14, EU:C:2016:319) генералният адвокат Bot уточнява, че във връзка с това компетентните съдебни органи следва да определят условията за изтърпяване на наказанието, включително да се произнасят по промените на тези условия, като например разрешаването на работа, обучение, лечение или настаняване извън местата за лишаване от свобода, разрешаването на домашен отпуск, преминаването към полусвободен режим с настаняване в затворническо общежитие или специализирано отделение в затвора, изпълнението на наказанието на части или отлагането или прекъсването на неговото изпълнение, мерките, свързани с предсрочното или условно освобождаване на осъдения, или за поставяне под електронно наблюдение. Той посочва също, че правната уредба на изпълнението на наказанията обхваща освен това и мерките, които могат да бъдат постановени след освобождаване на осъдения, например поставянето му под надзора на съда, участието му в програми за превъзпитание или мерките за обезщетяване на пострадалите.

42 C-271/17 PPU, EU:C:2017:629.

43 Решение от 10 август 2017 г., Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, т. 90).

44 Вж. в това отношение член 21, буква е) от Рамково решение 2008/909, където се посочва „всяко решение да не се изпълнява наказанието, поради една от причините, изброени в член 19, параграф 1 от [това рамково решение]“.

наложено наказанието, взето предвид в рамките на такова производство. Ето защо според мен от член 19 от посоченото рамково решение не може да се изведе никакъв извод по аналогия относно съвместимостта на производство за постановяване на обща присъда със същото рамково решение.

113. От изложените по-горе съображения заключавам, че член 8, член 17, параграф 1 и член 19 от Рамково решение 2008/909 трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат провеждането в държава членка на производство за постановяване на обща присъда като разглежданото главно производство, при условие че в него се спази принципното задължение, което има компетентният орган на изпълняващата държава, а именно да признае изпратеното му съдебно решение и да изпълни наказанието, чиято продължителност и вид съответстват на предвидените в съдебното решение, постановено в издаващата държава. Продължителността или видът на първоначалното наказание, което е обект на производство за постановяване на обща присъда, могат евентуално да бъдат адаптирани преди постановяването на такава присъда само в стриктните граници, предвидени в член 8, параграфи 2—4 от същото рамково решение.

114. В края на тези разсъждения относно рамкови решения 2008/675 и 2008/909 стигам до извода, че при спазване на посочените по-горе условия и ограничения тези рамкови решения по принцип допускат провеждането в държава членка на производство за постановяване на обща присъда в случай на прехвърляне на изпълнението в тази държава членка на присъда, постановена в друга държава членка.

115. Обратното разрешение, както правилно посочват запитващата юрисдикция и унгарското правителство, би довело до необоснована разлика в третирането на лицата, на които са били наложени няколко наказания само в една държава членка, и тези, при които това се е случило в няколко държави членки, когато и в двата случая наказанията се изпълняват в същата държава членка.

116. Всъщност лицата, осъдени на лишаване от свобода в Полша, биха могли да се ползват от производството за постановяване на обща присъда, докато за лицата, на които такива наказания са наложени не само в Полша, а и в други държави членки, би се прилагало правилото за простото натрупване на наказанията.

117. Изключването на прилагането на принципите на пропорционалност и на индивидуализиране на наказанието единствено поради мястото, където е произнесена присъдата, според мен е в противоречие с изграждането на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, основано на принципа на взаимно признаване и взаимно доверие между държавите членки.

118. Напротив, тъй като в полското право е предвидено производство за постановяване на обща присъда, провеждането на такова производство с цел в общото наказание да се включи постановена в друга държава членка присъда се вписва изцяло в целите, преследвани с рамкови решения 2008/675 и 2008/909. Всъщност упражняването на правото на преценка от новосезирания съд в рамките на производство за постановяване на обща присъда води до по-добра индивидуализация на наказанието на етапа на изпълнението му, свързваща едновременно отчитането на престъпното минало на осъденото лице и функцията за социална реинтеграция, която има наказанието. Би било нелогично с оглед на тези цели, а също и с оглед на принципа на взаимно признаване осъдените лица, които изтърпяват своето наказание в държавата си по произход с цел да се насърчи социалната им реинтеграция, да не могат да се ползват от производство, позволяващо успоредно и едновременно изпълнение на няколко наказания, само защото те са наложени от наказателни съдилища в няколко държави членки.

119. Следователно, когато предпазните мерки за привеждането в действие на тези две рамкови решения са спазени — а именно чуждестранният акт да бъде зачетен изцяло и да бъде запазен суверенитетът на постановилия го съд [45] — трябва да се предпочете разрешение, което осигурява пълното действие на съвременната функция на наказанието, като на етапа на неговото изпълнение се отчете престъпното минало на осъденото лице, така че да се осигури ефективно наказване, като същевременно се спазят принципите на пропорционалност и на индивидуализиране на наказанието.

120. Както вече посочих, от данните, с които разполага Съдът, изглежда, следва, че полското право не допуска в хода на производство за постановяване на обща присъда да се вземе предвид присъда, постановена в друга държава членка. Ако запитващата юрисдикция потвърди тази констатация, тя трябва да неутрализира тази пречка, като следва указанията, предоставени от Съда в решението му от 24 юни 2019 г., Popławski [46], тоест да направи всичко, което е в нейните правомощия, за да тълкува националното си право в съответствие с изискванията на правилата, предвидени в рамкови решения 2008/675 и 2008/909.

V. Заключение

121. С оглед на всички изложени по-горе съображения предлагам на Съда да отговори на поставените от Sąd Okręgowy w Gdańsku (Окръжен съд Гданск, Полша) преюдициални въпроси по следния начин:

„1) Член 3, параграф 3 във връзка със съображение 14 от Рамково решение 2008/675/ПВР на Съвета от 24 юли 2008 година за вземане предвид присъдите, постановени в държавите — членки на Европейския съюз[,] в хода на новообразувани наказателни производства, трябва да се тълкува в смисъл, че по принцип допуска в хода на новообразувано наказателно производство за постановяване на обща присъда като разглежданото главно производство съд на държава членка да вземе предвид предишна осъдителна присъда, постановена от съд на друга държава членка и чието изпълнение е прехвърлено в държавата членка, в която протича това наказателно производство, в съответствие с правилата, предвидени в Рамково решение 2008/909/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 година за прилагане на принципа за взаимно признаване към съдебни решения по наказателни дела, с които се налагат наказания лишаване от свобода или мерки, включващи лишаване от свобода, за целите на тяхното изпълнение в Европейския съюз, изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г.. Съдът, пред който протича производство за постановяване на обща присъда, трябва обаче да се увери, като извърши проверка във всеки отделен случай, в зависимост от конкретното положение, че такова производство не води нито до намеса в тези предишни осъдителни присъди или какъвто и да е друг акт, свързан с изпълнението им в държавата членка, в която протича посоченото производство, нито до тяхната отмяна или преразглеждане. Провеждането на производство за постановяване на обща присъда по-специално не трябва да води нито до налагане на по-леко общо наказание от първоначалното наказание, произтичащо от постановената от съд на друга държава членка осъдителна присъда, нито до премахване на последиците от тази присъда.

2) Член 8, член 17, параграф 1 и член 19 от Рамково решение 2008/909, изменено с Рамково решение 2009/299, трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат провеждането в държава членка на производство за постановяване на обща присъда като разглежданото главно производство, при условие че в него се спази принципното задължение, което има компетентният орган на изпълняващата държава членка, а именно да признае изпратеното му съдебно решение и да изпълни наказанието, чиято продължителност и вид съответстват

45 Вж. заключението на генералния адвокат Bot по дело Бешков (C-171/16, EU:C:2017:386, т. 70).
46 C-573/17, EU:C:2019:530.

на предвидените в съдебното решение, постановено в издаващата държава членка. Продължителността или видът на първоначалното наказание, което е обект на производство за постановяване на обща присъда, могат евентуално да бъдат адаптирани преди постановяването на такава присъда само в стриктните граници, предвидени в посочения член 8, параграфи 2—4“.